Jobplaneten Roskilde
Midtvejsrapport om fritidsjobindsatsen Jobplaneten Roskilde

Hovedresultater

Vibeke Jakobsen, Anders Winkler og Morten Holm Enemark

VIVE

Hovedresultater

Boligselskabet Sjælland har igangsat fritidsjobprojektet 'Jobplaneten Roskilde', der har til formål at sikre, at "alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde startede i januar 2021 og løber frem til december 2024.

VIVEs evaluering af Jobplaneten Roskilde beskrives i tre rapporter. Denne rapport er den anden evalueringsrapport og en midtvejsevaluering, som skal bidrage til at kvalificere og målrette Jobplaneten Roskildes fremtidige arbejde med indsatserne og med forankringen af indsatserne.

Projektet er kommet godt fra start, men der er udfordringer

Jobplaneten Roskilde kom godt fra start under vanskelige betingelser, bl.a. coronapandemien. Driften og udviklingen af projektet i 2023 har dog været hæmmet af to udskiftninger på projektlederniveau. Implementeringen er for nuværende kendetegnet ved opsamling på arbejdsopgaver, genetablering af samarbejdsrelationer og oplæring af en ny medarbejder og en studentermedhjælper. Projektets medarbejdere ser potentiale for, at projektets gennemslagskraft fremadrettet kan genopbygges og udvides i forhold til det forhenværende niveau, og de har flere planer for det fremtidige arbejde.

Projektet er populært blandt de unge. Omkring halvdelen af de unge har selv henvendt sig til projektet, og mange havde hørt om projektet fra venner, skolekammerater eller familiemedlemmer. I forhold til måltal for hele projektperioden (januar 2021 – december 2024) er fritidsjobprojektet i juni 2023 godt på vej til at nå måltallet på 40 personer gennem lommepengejob og måltallet på 110 personer gennem et fritidsjobforløb. Der er i juni 2023 gennemført i alt 32 lommepengeforløb for 32 personer og 133 fritidsjobforløb for 90 personer. En stor del af fritidsjobbene har dog været i daginstitutioner, hvilket fremover er udfordret af ændrede samarbejdsrelationer. I starten af projektet betalte projektet de unges løn, når de arbejdede i daginstitutioner. Men efter at daginstitutionerne skulle overgå til at betale lønnen selv, er nogle institutioner ophørt med at udbyde fritidsjob. En yderlig udfordring er, at det i sommeren 2023 centralt fra Roskilde Kommune er blevet meldt ud, at kommunen fremadrettet ikke ansætter unge under 15 år i deres daginstitutioner. En af projektets få muligheder for at tilbyde jobs til unge under 15 år er således ikke længere tilgængelig. Projektet arbejder dog for at få en samarbejdsaftale i stand med kommunen om fritidsjob for unge under 15 år.

Projektet er mere bagefter i forhold til antal personer, som har været igennem et fagligt forløb. Her er måltallet 100 personer, men der har indtil videre kun været 44 forløb for 40 personer.

Der har endvidere nærmest ikke været unge igennem det sidste trin i firetrinsmodellen (praktik- og lærepladser), som er målrettet den ældste del af målgruppen. Der er ikke på forhånd fastsat måltal for det sidste trin.

Virkninger af projektet

Fritidsjobprojektet ser ud til at have hjulpet de unge deltagere ud i lønnet beskæftigelse. For eksempel havde 13 pct. af alle deltagerne lønnet beskæftigelse i 3-månedersperioden før indsatsstart, mens dette steg til 70 pct. i 9-månedersperioden efter indsatsstart. For deltagere, der var 15 år eller derover ved indsatsstart, er beskæftigelsesstigningen endnu større.

Analysen af virkninger viser, at en stor andel af deltagerne i fritidsjobprojektet er glade for at deltage i projektets aktiviteter og oplever, at fritidsjobindsatsen er nyttig for dem. Langt de fleste af deltagerne oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt og til at overholde aftaler om mødetider og til at bede om hjælp, hvis de synes, deres arbejdsopgaver er for svære at løse. Endelig oplever mere end halvdelen, at de pga. lommepenge- eller fritidsjobbet har fået lyst til at have et job eller tage en uddannelse, og at de har fået bedre kendskab til deres uddannelses- og jobmuligheder. Det tyder på, at projektet er med til at øge deltagernes motivation for uddannelse og beskæftigelse.

Rekruttering

Projektet er succesfuldt i forhold til at rekruttere den yngre del af målgruppen. Det er også i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet. De deltagere, som er folkeskoleelever, har endvidere en forholdsvis stor andel med et højt skolefravær. Deltagerne har meget varierende familiebaggrund. For eksempel har nogle forældre med en lang videregående uddannelse, mens andre har forældre, som ikke har uddannelse ud over grundskolen. 32 pct. af deltagerne har en mor i restgruppen, og 23 pct. har en far i restgruppen. 23 pct. er endvidere medlem af en familie, der kategoriseres som relativt fattig.

Deltagerne i Jobplaneten Roskilde ligner i stort omfang unge deltagere i andre lignende projekter med hensyn til familiebaggrund. Dog har de forældre med

et lidt højere uddannelsesniveau end unge i lignende indsatser. Medarbejderne på Jobplaneten vurderer også, at indsatsen bestemt når et bredt udsnit af unge og herunder også unge fra den primære del af målgruppen. Men der er behov for et vedvarende fokus på at rekruttere unge fra den primære målgruppe. Planen fra projektets side er her at øge samarbejdet med skolerne og 10. klassecentrene, da der her er et potentiale for at øge kontaktfladen med de unge, som hverken henvender sig selv eller frekventerer klubberne.

Projektet har ikke så godt fat i den ældre del af målgruppen og har nærmest ikke aktiviteter på det øverste trin i firetrinsmodellen. Det skal også være et løbende opmærksomhedspunkt fremover. Projektlederen oplever, at der generelt har været meget lav efterspørgsel på praktik- og lærepladsforløb, og at de fremadrettet vil afsøge mulighederne for et udvidet samarbejde med de tekniske skoler.

Samarbejdsrelationer til virksomheder

De nuværende fritidsjob i projektet er koncentreret inden for nogle bestemte brancher. To tredjedele af jobbene er i daginstitutioner, mens 11 pct. er inden for butiksområdet, og som nævnt er der her i 2023 opstået udfordringer i forhold til at oprette fritidsjob – særligt til de yngste – i daginstitutionerne. Derfor bør fokus på et større og mere varieret virksomhedsnetværk være et vigtigt opmærksomhedspunkt fremover.

For projektlederen er det da også en vigtig udviklingsopgave at genoptage det systematiske arbejde med at udvide antallet af samarbejdsrelationer med virksomheder. Projektlederen vil arbejde med at kontakte enkeltvirksomheder, virksomhedskæder såvel som at tappe ind i etablerede virksomhedsnetværk, med særligt fokus på etablering af fritidsjobs til unge under 15 år, som stadig går i folkeskole. Der er endvidere fokus på, at projektets samarbejder skal være mindre person- og relationsbårne ved at forsøge at indgå samarbejderne på et højere koordinerende niveau end hidtil. Eksempelvis ved at forsøge at kontakte en kommunal chef for plejehjemsområdet fremfor som hidtil at kontakte kommunens plejehjem enkeltvis.

Jobplaneten Roskilde

Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser (trin):

1. Lommepengejob i boligområdet
2. Fritidsjob i en offentlig virksomhed
3. Vejledning og brobygning til fritidsjob/studiejob i private virksomheder
4. Praktik og lærepladser.

Målgruppen for projektet er 13-25-årige, hvor de to første trin især er målrettet de 13-15-årige og det sidste trin de 15-25-årige.

De fire indsatser bygger oven på hinanden, og på den måde har projektet fokus på at understøtte de unges progression undervejs. Det vil fx sige, at de kompetencer, som de unge har opnået i et offentligt fritidsjob, bruges aktivt og udvikles af vejledning og brobygning til private virksomheder og på sigt i form af praktik- og lærepladser. Det vil dog ikke være sådan, at alle forventes at gennemgå alle fire trin. Den unge kan hoppe ind og ud af de forskellige indsatstrin afhængigt af behov og motivation.

Ud over de fire indsatstrin har Jobplaneten nogle sideløbende indsatser: faglige forløb og vejledningsaktiviteter. De faglige forløb er for elever på 6.-9. klassetrin i folkeskoler og består af et forløb af 6-10 ugers varighed på de tekniske skoler. Formålet er bl.a., at elever får et bedre kendskab til de tekniske skoler, inden de skal vælge uddannelsesretning. Vejledningsaktiviteter indeholder bl.a. temaaftener og infomøder.

Den primære målgruppe er unge i udsatte positioner, men projektet ønsker at tiltrække en bred gruppe af unge.

Forankring af indsatsen

Et væsentligt opmærksomhedspunkt fra den første evalueringsrapport omhandlede overvejelser om forankringen af projektet efter den boligsociale helhedsplans ophør. Selvom det for nuværende ser ud til, at helhedsplanen bliver forlænget, er det stadigvæk et fokuspunkt for projektet at få indsatserne forankret. Dette arbejde er begyndt med at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. En væsentlig pointe i relation til forankringen i klubberne er, at fritidsjobcaféerne vedbliver at være en prioriteret del af det samlede klubarbejde.

Det er fortsat uafklaret, hvor og hvordan projektets øvrige dele skal forankres på sigt. Projektlederen forholder sig skeptisk til en forankring af lommepengejob og faglige forløb i klubberne, eftersom det ville være en stor ressourcemæssig udfordring for klubberne. Samtidig fremhæver projektlederen, at hjælpen til praktik- og lærepladser heller ikke kan forankres hensigtsmæssigt i klubberne, da sidstnævnte er et tilbud for de 13-17-årige. Projektlederen vurderer, at en kommunal forankring af indsatserne omkring lommepengejob, faglige forløb og hjælp til praktik- og lærepladser forudsætter ekstra ressourcer, eksempelvis ved at ansætte en administrativ medarbejder til at koordinere og facilitere indsatserne.

Fremadrettede udviklingsopgaver og behov for prioritering

Midtvejsrapporten identificerer en række udviklingsopgaver og opmærksomhedspunkter for det fremadrettede arbejde med projektet, som hhv. handler om at etablere flere fritidsjob til unge under 15 år, rekruttere flere unge fra den ældre del af målgruppen, forbedre samarbejdsrelationerne med folkeskolerne og etablere kontakt til flere virksomheder, som kan ansætte fritidsjobbere. Midtvejsrapporten fremhæver samtidig, at der med tanke på den resterende projektperiode, projektets ressourcer og det potentielle omfang af udviklingsopgaverne kan opstå et behov for at prioritere mellem udviklingsområderne og eventuelt helt at droppe nogle til fordel for en opprioritering af andre.

Vidensopsamlinger og evalueringer af andre fritidsjobprojekter viser, at projektet ikke er alene om at møde nogle af de udfordringer, som udviklingsopgaverne omhandler. Det lave udbud af ordinære fritidsjob til unge under 15 år, som stadig går i folkeskole, er eksempelvis en udfordring af en bredere og mere strukturel karakter, som fritidsjobprojekter landet over møder. Om end alle udviklingsopgaverne er relevante for projektet, er det vigtigt at fremhæve, at de kan være særdeles tids- og ressourcekrævende opgaver, og potentielt i en sådan grad, at det overstiger, hvad projektet har til rådighed. Det kan

derfor rimeligvis ikke forventes, at projektet alene kan løse alle udviklingsopgaverne og overkomme udfordringerne inden for den tid og de ressourcer, de har til rådighed.

Fakta om undersøgelsen

Denne rapport er en del af en evaluering af Jobplaneten Roskilde. Evalueringen skal både afdække tendenser i, hvordan fritidsjobprojektet bidrager til de unges livschancer (virkningsevaluering) samt afdække, hvordan projektet er implementeret (implementeringsevaluering). Resultaterne af evalueringen beskrives i tre rapporter. Den første evalueringsrapport udkom i 2022 (Christensen et al., 2022a). Denne rapport er den anden rapport og en midtvejsevaluering. Midtvejsevalueringen bygger videre på resultaterne i den første evalueringsrapport og forholder sig til de opmærksomhedspunkter for projektet, som der her blev påpeget.

Virkningsevalueringen er i denne rapport baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobprojektet (Livsmestrings-survey), mens implementeringsevalueringen er baseret på kvalitative interviews.

Hovedresultater: Jobplaneten Roskilde - Midtvejsrapport om fritidsjobindsatsen Jobplaneten Roskilde

VIVE/2024

HR_301831